

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNI ZAKONA O POSEBNIM OVLAŠĆENJIMA RADI EFIKASNE ZAŠTITE PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE

Član 1.

U Zakonu o posebnim ovlašćenjima radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 104/09 - dr. zakon, 104/09 - dr. zakon i 104/09 - dr. zakon), u članu 6. tačka 4) briše se.

Član 2.

U članu 7. stav 1. posle zagrade dodaju se reči: „utvrđivanje da li postoji povreda prava na računarske programe (softver) i baze podataka” i zapeta.

Član 3.

Član 11. briše se.

Član 4.

Danom početka primene ovog zakona ministarstvo nadležno za poslove trgovine, turizma i telekomunikacija preuzima od Ministarstva finansija - Poreske uprave softversko rešenje za identifikaciju nelegalnih softvera i baza podataka sa korisničkim uputstvom.

Potraživanja poreskih obveznika – kontrolisanih subjekata nastala u žalbenom ili sudskom postupku po aktima donetim do dana početka primene ovog zakona u postupku u kom se primenjuje zakon kojim se uređuju posebna ovlašćenja radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine, izvršava Ministarstvo finansija - Poreska uprava iz svog budžeta.

Sve predmete primljene do dana početka primene ovog zakona, kao i postupke utvrđivanja povrede prava intelektualne svojine, uključujući povredu prava na računarske programe (softver) i baze podataka, započete do dana početka primene ovog zakona, okončaće Ministarstvo finansija - Poreska uprava.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku devet meseci od dana stupanja na snagu.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona iz oblasti intelektualne svojine sadržan je u odredbi člana 97. stav 1. tačka 7. Ustava Republike Srbije, na osnovu koje Republika Srbija uređuje i obezbeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o posebnim ovlašćenjima radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 104/09 - dr. zakon, 104/09 - dr. zakon i 104/09 - dr. zakon – u daljem tekstu: Zakon) uređuju se posebna ovlašćenja organa državne uprave i organizacija koje vrše javna ovlašćenja, radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine u skladu sa propisima kojima se uređuje pravo intelektualne svojine.

Osnovni razlog za izmene i dopunu Zakona je prenošenje nadležnosti utvrđivanja postojanja povrede prava intelektualne svojine, a naročito prava na računarske programe (softver) i baze podataka, kao sporedne aktivnosti Poreske uprave, sa Ministarstva finansija-Poreske uprave na Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija, odnosno na tržišnu inspekciju.

Navedeni prenos nadležnosti za utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine, a naročito prava na računarske programe (softver) i baze podataka, predlaže se iz razloga sprovođenja Akcionog plana Programa transformacije Poreske uprave za period 2018-2023. godine, koji je usvojen Zaključkom Vlade 05 Broj: 021-12037/2017 od 5. decembra 2017. godine, u kome je u Prilogu 1 Odluke o osnovnim i sporednim aktivnostima Poreske uprave Republike Srbije, kao jedna od sporednih aktivnosti Poreske uprave definisano utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine, a naročito prava na računarske programe (softver) i baze podataka.

Organizaciona struktura Poreske uprave, na način kako je propisano Akcionim planom Programa transformacije Poreske uprave za period 2018-2023. godine, u okviru Transformacionih strukturnih promena, u delu Odvajanje sporednih aktivnosti, predviđa da se prenos sporednih aktivnosti na druge organe ili državne resore izvrši u što kraćem roku.

Izmenom i dopunom Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija definišaće se poslovi, kompetencije i uslovi za radna mesta tržišnih inspektora za zaštitu prava intelektualne svojine, pored prava industrijske svojine i za prava koja se odnose na softvere i baze podataka. Jednodnevnu obuku za primenu postojećeg softvera, koji bi se koristio u nadzorima, izvršili bi poreski inspektori koji su postojeći softver koristili u svojim kontrolama. Imajući u vidu da postojeća aplikacija za identifikovanje nelegalnih softvera nije ažurirana od početka primene, kao i na veliki broj novih softvera, unapređenje postojeće aplikacije bi se izvršilo nakon obezbeđivanja sredstava u budžetu 2023. godine. Tržišna inspekcija već u primeni ima posebne obrasce i administrativne postupke (uskoro i elektronsku aplikaciju) za podnošenje zahteva za zaštitu prava intelektualne svojine od strane nosioca prava, što će se koristiti i u nadzorima vezanim za legalnost softvera. Kao i za sve nadzore za oblast sprovođenja zaštite prava intelektualne svojine, bilo po zahtevu nosioca prava ili po službenoj dužnosti, i nadzor nad legalnošću korišćenih softvera od strane kontrolisanih subjekata bi u potpunosti bio realizovan kroz sistem eInspektor.

Aktivnosti vezane za prijem i obuku tržišnih inspektora, kao i unos propisa i izrada kontrolnih listi za ovu oblast nadzora, koje su prethodni uslov za rad u eInspektor sistemu, zahtevaju dodatni period za primenu propisa, zbog čega je

članom 5. Predloga zakona predložena primena po isteku devet meseci od dana stupanja na snagu.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona vrše se izmene člana 6. važećeg Zakona, tako što se u članu 6. Zakona tačka 4) briše, a kojom je bilo propisano da je nadležni organ u smislu ovog zakona i ministarstvo nadležno za poslove finansija preko poreskih inspektora i poreske policije.

Članom 2. Predloga zakona vrše se dopune u članu 7. Zakona, tako što se tržišnoj inspekciji daju ovlašćenja za utvrđivanje da li postoji povreda prava na računarske programe (softver) i baze podataka.

Članom 3. Predloga zakona predloženo je brisanje člana 11. važećeg Zakona, kojim je propisano da je ministarstvo nadležno za poslove finansija, preko poreskih inspektora i poreske policije nadležno da, tokom vršenja svojih redovnih delatnosti, utvrđuje da li postoji povreda prava intelektualne svojine, a naročito prava na računarske programe (softver) i baze podataka, a imjući u vidu izmene čl. 6. i 7. važećeg Zakona.

Članom 4. Predloga zakona predloženo je da danom početka primene ovog zakona ministarstvo nadležno za poslove trgovine, turizma i telekomunikacija preuzima od Ministarstva finansija-Poreske uprave softversko rešenje za identifikaciju nelegalnih softvera i baza podataka sa korisničkim uputstvom.

Takođe, u stavu 2. propisuje se da potraživanja poreskih obveznika – kontrolisanih subjekata nastala u žalbenom ili sudskom postupku po aktima donetim do dana početka primene ovog zakona u postupku u kom se primenjuje zakon kojim se uređuju posebna ovlašćenja radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine, izvršava Ministarstvo finansija - Poreska uprava iz svog budžeta.

Stavom 3. definisano je da će sve predmete primljene do dana početka primene ovog zakona, kao i postupke utvrđivanja povrede prava intelektualne svojine, uključujući povredu prava na računarske programe (softver) i baze podataka, započete do dana početka primene ovog zakona, okončati Ministarstvo finansija - Poreska uprava.

Članom 5. Predloga zakona predloženo je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a da se primenjuje po isteku devet meseci od dana stupanja na snagu.

IV. FINANSIJSKA SREDSTAVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. PREGLED ODREDABA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Nadležni organi

Član 6.

U smislu ovog zakona, nadležni organi jesu:

- 1) ministarstvo nadležno za poslove trgovine, turizma i usluga, preko tržišne inspekcije i turističke inspekcije;
- 2) ministarstvo nadležno za poslove zdravlja, preko zdravstvene inspekcije i sanitarne inspekcije;
- 3) ministarstvo nadležno za poslove urbanizma i građevinarstva, preko urbanističke inspekcije i građevinske inspekcije;

~~4) ministarstvo nadležno za poslove finansija, preko poreskih inspektora i poreske policije;~~

5) ministarstvo nadležno za poslove prosvete i sporta preko prosvetne inspekcije;

6) ministarstvo nadležno za nauku i tehnološki razvoj preko inspekcije;

7) Republička radiodifuzna agencija.

II. OVLAŠĆENJA NADLEŽNIH ORGANA

Obim ovlašćenja

Član 7.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove trgovine, turizma i usluga, preko tržišne inspekcije vrši inspekcijski nadzor nad proizvodnjom i prometom robe kojom se povređuju prava intelektualne svojine (žig, dizajn, patent, mali patent, geografska oznaka porekla, topografija integrisanog kola, autorska i srodna prava), **UTVRĐIVANJE DA LI POSTOJI POVREDA PRAVA NA RAČUNARSKE PROGRAME (SOFTVER) I BAZE PODATAKA**, kao i nadzor nad proizvodnjom i prometom robe zaštićene autorskim ili srodnim pravom.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove trgovine, turizma i usluga, preko turističke inspekcije vrši inspekcijski nadzor nad pružanjem usluga kojima se povređuju prava intelektualne svojine u oblasti turizma i ugostiteljstva, a naročito zloupotrebom uslužnog žiga, kao i korišćenjem autorskih i srodnih prava bez regulisanja obaveze plaćanja naknade za korišćenje tih prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje kolektivna zaštita autorskog i srodnih prava.

Član 11.

~~Ministarstvo nadležno za poslove finansija, preko poreskih inspektora i poreske policije nadležno je da, tokom vršenja svojih redovnih delatnosti, utvrđuje da li postoji povreda prava intelektualne svojine, a naročito prava na računarske programe (softver) i baze podataka.~~

ČLAN 4.

DANOM POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA PREUZIMA OD MINISTARSTVA FINANSIJA - PORESKE UPRAVE SOFTVERSKO REŠENJE ZA IDENTIFIKACIJU NELEGALNIH SOFTVERA I BAZA PODATAKA SA KORISNIČKIM UPUTSTVOM.

POTRAŽIVANJA PORESКИH OBVEZNIKA – KONTROLISANIH SUBJEKATA NASTALA U ŽALBENOM ILI SUDSKOM POSTUPKU PO AKTIMA DONETIM DO DANA POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA U POSTUPKU U KOM SE PRIMENJUJE ZAKON KOJIM SE UREĐUJU POSEBNA OVLAŠĆENJA RADI EFIKASNE ZAŠTITE PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE, IZVRŠAVA MINISTARSTVO FINANSIJA - PORESKA UPRAVA IZ SVOG BUDŽETA.

SVE PREDMETE PRIMLJENE DO DANA POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA, KAO I POSTUPKE UTVRĐIVANJA POVREDE PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE, UKLJUČUJUĆI POVREDU PRAVA NA RAČUNARSKE PROGRAME (SOFTVER) I BAZE PODATAKA, ZAPOČETE DO DANA POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA, OKONČAĆE MINISTARSTVO FINANSIJA - PORESKA UPRAVA.

ČLAN 5.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, A PRIMENJUJE SE PO ISTEKU DEVET MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
 Obrađivač – Ministarstvo privrede

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o posebnim ovlašćenjima radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine
 Draft of law on the amendment to the The Law on Special Powers for the Purpose of Efficient Protection of Intellectual Property Rights

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
/
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
/
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
/
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
/
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
/
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
/
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
/
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost, treba navesti razloge,
/
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.
/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

S obzirom da se Predlogom zakona o izmenama i dopuni Zakona o posebnim ovlašćenjima radi efikasne zaštite prava intelektualne svojine ne vrši usklađivanje sa odgovarajućim propisima Evropske unije, konsultanti nisu učestvovali u izradi propisa.